

ZGODOVINA DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 46.

V četrtek 16. listopada 1854.

Tečaj VII.

Sveto leto.

Sveto leto, sveti čas
Se, kristjan, ti oznanuje;
Sveta cerkev kliče nas
In k molitvi podbude.

Obernimo k Bogu se,
In za milost ga prosimo.
Svetno zapustimo vse,
Grehe svoje pokorimo.

Ljubi mir zapuša nas
In nepokoj se vzdiguje,
Grešnih strasti hudi čas
Sveto čednost podkopuje.

Oče mili, vecni Bog,
Oh usmili se, usmili!
Glej stevilo vsih nadlog
Nas težijo v hudi sili.

Ti, o Bog, zamoreš le
Mir, ednost zopet dati.
Spodi v heg sovraznike,
Jim resnico daj spoznati.

Cerkvi svoji blagor daj.
Sedež njeni hudga brani.
Krivo vero pokončaj,
V ljubem miru vse ohrani.

Daj pokore nam duha,
Grehe zdajne zapustiti,
In očiščen'ga serca
Jezo tvojo vtolažiti!

O Marija, mati ti!
Vedno bila si nam mila,
Tudi zdaj se v nas ozri,
Ko nas tare huda sila.

Božji serd omiri ti,
In nam milost grešnim sprosi,
Dobre dela vsih ljudi
Pred svetise Božje nosi.

V tebi ni bilo madeža,
Senci greha si bezala,
Sprosi, spacenost sveta,
Da bi nas ne zapeljala.

Daj storjene grehe vse
Vredno zdaj nam pokoriti.
K Bogu spet verniti se
In odpustke zadobiti.

In ko pride zadnji čas,
Ko življenje bo pri kraju,
O Devica! pros za nas
In nas sprejmi v svetem raji.
A. Praprotnik.

Pridiga

v praznik neomadešeniga spočetja Marije, prečiste device. *)

„Ti si vsa lepa, moja prijateljca, in madeža ni na tebi!“ Visoka pesem 4. 7.

Tako pozdravlja sv. katoliška cerkev Marijo, prečisto devico, posebno dans, ko praznuje praznik njeniga neomadeženiga spočetja. Ta praznik pa ni nov, ampak že silno silno star, ker sled tega praznika imamo že v petem stoletju. Sv. Saba, opat v Palestini, ki je živel okoli leta 480, nam je zapustil zapisnik cerkvenih praznikov, v katerem pravi: „9. decembra je spočetje sv. Ane, matere Božje porodnice“. V sedmem stoletju omeni tega praznika sv. Andrej s Krete, rekoč: „9. decembra praznujemo spočetje sv. Ane, stare matere našiga Gospoda“. In v neki hvalni pesmi pravi: „Dans praznujemo, sv. Ana, tvoje spočetje, ker si, popred nerodovitna, spočela v svojem telesu njo, ki je Neizmerniga v sebi imela“. Po teh pričah so torej že peto in sedmo stoletje v izhodni cerkvi praznovali dan, kteriga je sv. Ana bila spočela svoje

blaženo dete Marijo. Ker ne omenita ne Saba, ne Andrej, da bi bil ta praznik nov, v kratkem se le vpeljan, lahko torej za terdno sklenemo, da so ga obhajali že dolgo pred njima, torej že v prestarem času.

Verjetno je, da so ga v zapadni cerkvi že v devetem stoletju praznovali. Saj v Neaplu so ga ta čas praznovali, česar se prepričamo iz ondišniga kamnitniga kalendarja, v kteriga je ta praznik vsekan. Sv. Anzelmi, škof Kenterburiški, ga je enajsto stoletje vpeljal po Angleškem, od kodar se je razširil po Francoskem. Štirinajsto stoletje so ga praznovali po Talijanskem, in papež Sikst IV. ga je leta 1476 razširil po vsem kersanskem svetu. Povelicati se ta praznik, mu je dal osmino, podelivši vsem, ki jo bodo obhajali, ravno tiste odpustke, ktere sta bila papež Urban IV. in Martin V. praznovavcema osmine sv. Rešnjiga Telesa podelila. Vendar pa ni bilo takrat Marijino spočetje še zapovedan praznik. Zapovedan praznik je bil še le za papeža Klemen XI.

To, ljubi moji, je kratka zgodovina imenitniga praznika, kteriga dans obhajamo. Zdaj pa vas prašam: Čemu je cerkev ta praznik postavila? Čemu praznujemo samo Marijino spočetje, in nobeniga družiga svetnika ne? To lahko spoznamo, ako pomislimo, da drugi svetniki o spočetju še niso bili sveti. Imeli so se madež izvirniga greha, torej tudi cerkev ne more njih spočetja praznovati. Kar pa Marijo zadeva, verujemo, da je bilo njeno spočetje po posebni milosti Božji popolnoma čisto in brez madeža izvirniga greha. Zato tedaj praznujemo praznik njeniga spočetja. Cerkev, se ve, še ni slovesno izgovorila, da je Marija brez izvirniga greha spočeta bila, to je le še pobožna vera, ali vera, ki stoji na terdni podlagi. Tega se bomo prepričali, če premišljujemo:

I. *Marijo kakor mater Božjo samo ob sebi,* in če prevdarimo

II. *kaj sv. pismo in ustno izročilo od tega govori.*

I. Da je bila Marija brez madeža izvirniga greha spočeta, prepričamo se lahko, ako premišljujemo *Marijo kakor mater Božjo samo na sebi*. Kako visoka je bila njena čast, do ktere jo je bil Bog prec po storjenem grehu prvih staršev povzdignil! Stermeti moramo, ako čast Božje matere prav premislimo. „Sveti Duh bo v tebe prisel in moč naj Višiga te bo obsenčila“ (Luk. 1, 35.); ona ima nositi v svojem naročju Njega, „v kogar Imenu se prikloni vsako koleno teh, kteri so v nebesih, na zemlji in pod zemljo“ (Filipj. 2, 10.); pred kogar veličastvam nebeske trume v molitvi na

*) Ta ogovor, po nemškem spisan, je bil izusten lansko leto 8. decembra. Po nekoliko prenarjenem vvodu bi posebno leštos na pravem mestu biti utegnil.

tla popadajo ter preglobokiga spoštovanja kličejo: „Vredno je Jagnje, katero je zaklano bilo, prejeti moč, in bogastvo, in modrost, in krepost, in čast, in hvalo“. (Skr. razod. 5, 12.) In mati toliciga Sina bi bila le en trenutek v suznosti in prekletstvu greha zdihovala?! — David je hotel potem, ko je mir v svojem kraljestvu utrdil, Bogu, Gospodu nebes in zemlje, spodoben tempelj zidati, ker ni se mu zdelo prav, da bi bila skrinja zaveze, naj svetjše Izraelcam, v kaki prosti hiši, v tem, ko je on sam v prelepem poslopju prebival. Ali Bog od njega tega daru ni hotel sprejeti, zato, ker je, kakor pobožen je tudi bil, vendarle svoje roke s sovražno kervijo omadežval. „Ti si mnogo kervi prebival“, mu je Bog sam rekel, „ti Mojimu Imenu hiše ne boš zidal, . . . sin, kateri ti bo porojen, on bo prav miren mož, on naj zida hišo Mojimu Imenu“. (Paral. 22, 8–10.) Ako tedaj David, ki je vendar le v pravičnem boji s sovražniki kri prebival, ni bil svet zadosti, tempelj zidati, v katerem ni Bog sam prebival, ampak le skrinja zaveze, kako sveta je mogla biti še le Marija, v kateri je hotel Jezus Kristus, pravi Sin Božji prebivati, — pa kaj pravim? ne le prebivati, ampak celo meso vzeti, človek biti? Sami sodite, ali bi se bilo spodobilo neskončni svetosti Božji, imeti mater, ktera bi bila, kakor drugi Adamovi otroci, samo en trenutek z greham omadežena, sužnja hudičeva? O nikdar in nikakor ne. Kadar si mislimo Marijo mater Božjo, skleniti moramo s cerkvenimi učeniki in očaki, da je že o spočetju brez vsega madeža bila. —

Ugovarjal bi mi lahko tukaj kdo: „Saj je bila Marija tudi Adamova hči, tedaj tudi pod tisto postavo, po kateri smo bili vsi v grehu spočeti“. Temu odgovorim: Ni je človeške postave, v kateri bi kake izjeme ne bilo, ali ni potem tudi v Božji postavi lahko kaj enaciga? Pri Medih in Perzijih je bila postava: Kdor pride nepoklican pred kralja, naj si bo mož ali žena, mora prec umreti. (Est. 4, 11.) Vendar se je prederznila Estera brez privoljenja stopiti v poslopje svojiga kraljeviga moza Asvera. In kaj je kralj storil? Ali jo je morebiti ukazal po postavi umoriti? O ne. Kakor hitro jo ugleda, vstane s svojiga prestola ter zagotovivši jo svoje prijaznosti ji reče: „Ne boj se, ti ne boš umerla, ker ta postava velja za vse, samo za te ne“. (Est. 15, 12, 13.) Tukaj pa vprašam s svetimi učeniki: če je Asver svojo ženo postave odvezal, ali ne smemo ravno tako tudi mi misliti, da je Bog Marijo postave odvezal, ter jo v njen prid iz postave izvzel? Ali je pač Bog mater svojiga Sina manj častil in ljubil, kakor Asver svojo ženo? V Marii so se godili naj večji čudeži Božje milosti. Samo ona je dosegla čast Božje matere; Bog ji je poslal angela, kateri ji je oznanil včlovečenje Jezusovo; sv. Duh jo je izvolil za svojo nevesto; bila je mati in ni nehala biti prečista devica; v svojem naročju je nosila Njega, „po katerem je storjeno vse, kar je storjeniga“, — Večniga, Neizmerniga, edinorojeniga Sinu Božjiga — dala mu je človeško natoro in ga rodila, — z besedo: vse je v tej prečisti Devici memoredno, vse čudapolno. In kaj? le ene milosti, ktera se časti Božje matere toliko spodobi, milosti neomadeženiga spočetja bi ji Bog ne bil dodelil? O ne, tega ne verjame, marveč, trdno smo prepričani, da ti, o presveta Božja porodnica! nisi bila samo v svojem življenju brez greha, ampak da si bila celo prvi trenutek svojiga bitja brez vsega madeža. Pozdravlja-

mo te torej že dans, o tvojem spočetju, kot milosti polno, žegnano med ženami, lepoto angelov in ljudi. In to naše prepričanje je toliko trdnije, ker ga terdi tudi

II. sv. pismo in cerkveno izročilo. Poglejmo naj poprej

1. v sv. pismo. Sveto pismo terdi na več krajih našo sv. vero. Bog je rekel kači peklenski: „Sovrašstvo bom naredil med teboj in med ženo, med tvojim in njenim zarodam. Ona ti bo sterla glavo, in ti jo boš v peto zalezovala“. (Genes. 3, 15.) Ktera je tista žena, ljubi moji, ktera ima po Gospodovi besedi kači, to je hudiču, glavo streti? Nobena druga ni, po razlagovavcih sv. pisma, kakor Marija, mati Božja. Besede: „ona ti bo glavo sterla“ — pomenijo, da bo Marija satana popolnoma premagala. Ker je pa vsakdo, kateri ima kak greh, bodi si izviren, lasten ali ptuj, v suznosti satanovi, razvidite lahko, da je bila Marija brez greha, brez izvirniga in vsaciga draziga, drugači bi bila ona od satana premagana, in ne moglo bi se reči od nje, da mu je glavo sterla, to je, premagala ga popolnoma. Imenovanih besedi sv. pisma se torej smemo po vsi pravici poslužiti v spricanje, da je bila Marija, prečista Devica, brez madeža spočeta. — To nam na drugem kraju priča tudi sv. Lukež, ker pravi, da je angel Gabriel Marijo nagovoril z besedami: „Češena si ti, milosti polna“. (Luk. 1, 28.). Čemu imenuje tukaj angel Marijo „milosti polno“? Ne zato, ker je imela vso obilnost posvečujoče gnade Božje, ker z vso svojo svetostjo je bila vendar le stvar, torej zméraj večje popolnosti zmožna, ampak zato jo imenuje angel „milosti polno“, ker ni bila nikdar brez posvečujoče gnade Božje, tedaj tudi o spočetju ne. — Da molčim od mnogih drugih krajev sv. pisma, kateri se na Marijo obrniti dajo, vam samo eniga še povem. V visoki pesmi beremo: „Ti si vsa lepa, moja prijateljica, in madeža ni na tebi“. (4, 7.) Ako je Bog te besede Marii govoril, kakor terdijo sveti Tomaž Akvinski in z njim drugi učeni možje, tedaj te besede pričajo, da ni bila samo brez djanskiga greha, ampak tudi brez izvirniga, drugač bi ne bila vsa lepa in brez madeža.

2.) Poglejmo in poslušajmo pa še, kaj cerkveno ustno izročilo od tega govori, zakaj to nam skrivnost današnjiga praznika še vse bolj terdi, kakor pa sv. pismo. V svoji liturgii imenuje sv. Jakob apostelj, prvi škof Jeruzalemski, Marijo „zméraj blaženo Božjo porodnico, vedno neomadeženo, bolj častivredno, kakor so Kerubimi, bolj slavno, kakor so Serafimi“. Vse te besede kažejo, da so že sv. Jakob in prvi kristjani verovali v neomadeženo spočetje Marije, ker, ko bi bila le en sam trenutek imela izvirni greh, ne mogla bi se potem imenovati „zméraj blažena Božja porodnica in vedno neomadežena“. Ta liturgija ima pa za nas toliko več vrednosti, ker je Trulanski shod l. 692 z vso pohvalo v misel jemlje. — Drugo spričevanje neomadeženiga spočetja Marije nahajamo v nekem pismu Ahajskih duhovnov, v katerem beremo: „Ker je bil prvi človek iz neomadežene zemlje vstvarjen, zato je bilo tudi treba, da je bil iz neomadežene Device Marije rojen Božji Sin, nazaj dobiti nam večno življenje, katero smo bili po Adamu zgubili“. Tukaj moramo nasproti si stoječi besedi „zemlja“ in „Marija“ dobro premisliti. Zemlja je bila takrat, ko je bil Bog Adama iz nje naredil, še popolnoma neomadežena, z nobenim greham še ne oskrunjena. Ker je v poprejšnjem stavku

Marija zemlji nasproti postavljena, zato je mogla tudi Marija, iz ktere je bila človeška natora družiga Adama, popolnoma neomadežena in vsa brez greha biti. Tukaj tedaj imamo jasen dokaz, da so že prvi kristjani verovali, da je bila Marija tako čista, kakor takrat zemlja, ko je bilo Adamovo truplo iz nje narejeno, da torej izvirniga greha ni imela.

Sveti Efrem, Sirski, imenuje Marijo „neomadeženo, vso neomadeženo, prečisto, ves novi, Božji dar, popolnoma neomadeženo, zméraj blaženo gospo, zapečateni studenec sv. Duha, na duši in na telesu vedno čisto in brez madeža“. Kako bi bil zamogel sv. Efrem vse to reči od Marije, ko bi ne bil veroval, da je bila brez madeža spočeta? — Sv. Teodat Ancirski slovi Marijo kakor „čisto devico, brez madeža, brez greha, neomadeženo, sveto na duši in na telesu, kakor lilijo rastečo med ternjem, ktera Evinih nadlog ni skusila“. — Sveti Amfilohi, škof Ikoniski, pravi: „Naj Višji, ki je prvo devico (Evo) brez madeža vstvaril, je tudi drugo devico (Marijo) vso čisto in nedolžno vstvaril“. — Sv. Paskazi Ratbert naravnost uči: „Marija ni imela izvirniga greha, po njej ni samo preklestvo Eve odvzeto, ampak dodeljen je tudi blagoslov vsem“. — Ravno tako odkrito govori tudi sv. Janez Damasčan: „Pri Marii se je natora milosti umaknila, trepetaje je ostala in ni se upala dalje iti. Ko je imela deviška Božja porodnica od Ane spočeta biti, se natora ni upala prehiteti milosti, ampak nerodovitna je čakala, dokler ni milost sadu dala“. — Sv. Peter Damijan pravi: „Meso Device je scer od Adama, ali Adamoviga madeža nima“. Sv. Anzelm, škof Kenterburiški, pravi: „Čistost Device je bila tolika, da ni imela ne izvirniga, ne družiga greha“.

Glejte, ljubi moji, tako in enako govore cerkveni očetje in učenci od Marije, deviške Božje porodnice. Ona jim je milosti polna nebeška hči, do ktere grehu ni bila pot odprta, lepota človeškiga rodu, ki nima nobeniga madeža, evangelsko čista nevesta sv. Duha, prosta ne le djanskiga, ampak tudi izvirniga greha. Ker tedaj tako učeni, sveti in pobožni možje, ktere cerkev svetnike časti, tako jasno in razločno uče, da je Marijino spočetje čisto in neomadeženo, kdo bi potem še dvomil o tem?

Da bo pa naša vera še bolj uterjena, poslušajmo še, kako cerkveni zbori in papeži o tem govoré. V vesoljnem cerkvenem zboru v Bazeljnu (1439) v 36. seji je bilo tole sklenjeno: „Nauk, da deviška Božja porodnica Marija po posebni predidoci in delavni gnadi Božji ni bila nikdar podveržena izvirnimu grehu, temuč da je bila zméraj obvarovana izvirniga in djanskiga greha, da je sveta in neomadežena, ta nauk imenujemo pobožno vero, ki se vjema s katoliško vero, z zdravo pametjo in s sv. pismam, ktero naj vsi kristjani za dobro spoznajo, poterdijo in sprejmejo, in prepovemo zana-prej nasproti pridigovati ali učiti“. Tukaj, ljubi moji, so se zbrani cerkveni očetje obrnili slovesno na stran neomadeženiga spočetja Marije Device. Oni se ne izrečejo scer tega za člen vere, pravijo pa, da se z vero, s pametjo in s sv. pismam vjema ta nauk, kteriga naj vsakdo sprejme, in prepovedó celo nasproti terditi. (Ugovarjati se ne more tukaj, da ta sklep ne velja, ker takrat, kadar je ta sklep sklenjen bil, papež ni bil več predsednik. Zakaj papeža Miklavž V. in Evgeni IV. sta zaver-

gla samo to, kar je bilo sklenjeniga o veljavi zbora in zastran odstavljeniga papeža Evgenija, vse drugo pa sta poterdila.)

Poslednji cerkveni zbor Tridentinski pravi, „da ne misli, da bi bila v nauku o izvirnem grehu tudi sveta in neomadežena Devica in Božja porodnica zapopadena“. Iz česar sledi, da je po mislih katoliške cerkve verovali v neomadeženo spočetje. To se vidi še bolj iz tega, kar so papeži o tem zapovedali. Sikst IV., na kogar se Tridentinski zbor sklicuje, je poterdil mašo in dnevne molitve v brevirji, ktere je bil Leonhard Nagaroli za praznik neomadeženiga spočetja zložil, in je preklel terjenje, „da je čišenje neomadeženiga spočetja Marije smerten greh in zoper vero“, — „kakor krivo in resnici nasprotno“. Leon X. v vstavi leta 1518 spočetje Marije razločno imenuje neomadeženo in privoli farni duhovšini v Molini na španjskem tisto noč pred praznikom slovesno Božjo službo. Pij V. in Gregor XIII. sta tudi praznik neomadeženiga spočetja poterdila in Klemen VIII. je poterdil Belarminov katekizem, v kterem se bere: „Devica ni bila z nobenim madežem, ne z izvirnim ne z djanskim greham omadežena“. Enako so tudi govorili papeži Pavel V., Gregor XV., Urban VIII., Aleksander VII., Inocenci XI. ino drugi. Kdo bi se dvomil o resnici neomadeženiga spočetja Marije Device, ker so jo cerkveni zbori, in papeži s poterjenjem škofov in vsega katoliškiga ljudstva za pravo spoznali. O zares, zginiti morajo vsi dvomi, ker cerkev, steber in podlaga resnice, ne more nikdar kriviga nauka poterditi.

Pa se eno poterjenje imamo za nasó vero v to skrivnost, namreč čudeže, s kterimi jo je Bog sam poterdil. Čudeži nam še naj bolj pričajo, zakaj, ako Bog s čudeži kak nauk poterdi, mora resničen biti, drugač bi Bog sam ljudi v zmotnjave zapeljal, kar pa le misliti, bi bilo Boga preklinjati. Ali so pa res čudeži poterdili Marijino neomadeženo spočetje? Poterdili so ga. Sv. Bernardin Sienski imenuje v neki pridigi sedem taci čudežev, kardinal Sfondenti dvanajst, s pristavkam, da bi jih lahko še več naštel. Ko bi tudi vsi po ostrem pretresu morebiti ne obstali, vendar bi bila neverska prederznost, vse zavreči, ker mogli bi spričevanje imenitnih mož in celih sosesk spodbiti. Le dva taka čudeža vam hočem povedati. Popisala sta ji moža, ktera vero zaslužita. Leta 1617 so se po sporočilu Ilia Luzitana v Sevili, imenitnem mestu na španjskem, na tergu zbrali šolski otroci, in so zapeli pesmico v čast neomadeženiga spočetja Marije Device. Neka mati, z dojenčkom v naročji, poslušaj petje, in bila je tako ginjena, da je svojimu otroku rekla: „Zakaj pa ti, moje dete, ne zapoješ v čast neomadežene matere Božje?“ In glejte! zdajci začne otrok peti, in poje toliko milo in toliko lepo, da začne osupnjeno ljudstvo Boga hvaliti, „ki si je iz ust majhnih in sesajorih otrok hvalo napravil“ (Ps. 8. 3.). — Drug čudež se je zgodil z Aleksandram Aleskim, prav učenim možem iz reda sv. Franciška. Ko je v praznik Marijniga spočetja vpričo mnozih poslušavcov učil na visoki šoli, da je Marija, kakor smo mi, v izvirnem grehu spočeta, napade ga kar na enkrat grozovitna bolezen, ki se mu je vsako leto ta praznik povračevala, tako dolgo, dokler ni obljubil spisati bukve in v njih zagovarjati neomadeženo spočetje Marije Device, na kar je popolnoma ozdravel. Za to veliko milost je bil vse svoje žive dni hvaležen in že umiraje je še govoril besede: „Ma-

rija, moja prijateljica, ti si vsa lepa in madeža izvirniga greha nisi nikdar imela!^{*)}

Ljubi moji, spoznajmo tudi mi s tem pobožnim možem, in terdno verujmo, da je bila Marija po posebni milosti Božji brez izvirniga greha spočeta, ker tega se prepričamo, če premišljujemo visoko čast Marije matere Božje, to nam pa tudi terdijo sveto pismo, ustno izročilo in nepremakljivi čudeži. Poklekajmo torej dans pred neomadeženo mater Božjo, in spoznajmo s srcem in z besedo: „O Marija! vsa lepa si, in ni ga madeža na Tebi; Ti si jutranja zarija, polna lepote, Ti si druga boljši Eva, katere prekletstvo prve Eve ni zadelo; z besedo: Ti si edina izmed človeških otrok, ki ni imela madeža izvirniga greha. Te vere se terdno derzimo, o deviška mati Božja! S svetim veseljem praznujemo dans Tvoj praznik, ter molimo: „O Marija, brez greha spočeta, prosí za nas!“ Amen.

Andr. Likar.

Ogled po Slovenskem.

Iz Ljubljane. Ravno kar smo v roke dobili „Koledar za Slovence“ s podobami k poboljšanju katoliškega duha za naradno leto 1855. Očitno moramo spoznati, da nas je pregledovanje in prebiranje imenovanega koledarja močno veselilo, ker smo v njem tolikanj lepih podob in mikavnih pa podučljivih spisov našli. Obseg njegov namreč je: Dobe časov. Rodopis avstrijske cesarske rodbine. Koledarski del, ki vse zapopade, kar imajo navadne pratike, le prazniga vremenskiga prerokovanja ne. O novim letu. Deset Božjih zapovedi. 1. Vervaj v eniga samiga Boga. Spoznanje in obstaja obsojenca. Černi kersanski junak. Moder odgovor. 2. Ne imenuj nemarno Božjiga imena. Kazen odertniye in begokletstva. Ne kolni nikogar. 3. Posvečuj praznik. Bog tistim dolžan ne ostane, ki njegov dan zaničujejo. 4. Spoštuj očeta in mater. Molitev sužniga zamurčka. Kazen Božje pravice. 5. Ne ubijaj. Volman. Hoja po zimi. 6. Ne prešestvaj. Nespodobne podobe. 7. Ne kradi. Pošten dolžnik. Ne obderžuj ptujiga blaga. Kdor se tatvine nauči, jo težko kdaj pusti. 8. Ne pričuj krivo zoper svojiga bližnjiga. Nar boljši in nar slabši jed. Resnicoljubni vjetnik na galeji. Hudi nasledki natočevanja. 9. Ne želi svojiga bližnjiga žene. 10. Ne želi svojiga bližnjiga blaga. Le zadovoljnost da znotranji mir. Najdeno nazaj. — Nekteri poželní patroni: Sv. Jožef, sv. Jeronim, sv. Janez Nepomčan, sv. Juri, sv. Tih, sv. Marka, sv. Ciril. — Hoja na polje (otrokam v zgled). — Presveti mogočni Devici. — Sv. Monika (zgled vsm materam, ženam, vdovam). — Blaga gospa in kersnik. — Ne vse! — Terdovratnež in vest. — Popojnik. — Tolažba kristjanam. — Cerkev sv. Petra v Rimu. — Tolažbini reki. — Dve vošili za novo leto. — Ta lepi obseg se bolj lepša okoli 40 podobice: na čelu je kej lična podoba naše svetle cesarice Elizabete. — Dobiva se pohvaljeni koledar, ki je prav čedno in se precej brez pogrškov (le 12. dan mal. serpana bi ne smel biti rudič, ker god sv. Mohorja in Fortunata ni zapovedan praznik — 15. dan mesca grudna bi ne smel imeti ☩, ker adventne sabote ni zapovedan post, in zeganje cerkvá bi moglo biti 21. kozoperska) na Dunaji natisnjen, v založbi Janeza Giontini-ta po 24 kraje. — Zeleni je, da bi se ta koledar v nobeni slovenski hiši ne pogrešal, in da bi verla mlada duhovna, gosp. Janez Božić in gosp. Matej Frelih,

ki sta ta koledar, po zgledu Jariševiga koledarja, za 1855. leto napravila, tudi še prihodnje leta z enacim delam Slovence razveselovala.

Iz Ljubljane. Odbor Marijne družbe v pospéh afrikanskiga misiona je privolil, da se sme denar, za „Jožefa Kranjskiga“ zbran, v odrejo zamurčka obracati, ki so ga gosp. L. Jeran seboj pripeljali; upa pa glavni odbor, da se bodo morebiti dobrotniki našli, kateri bodo svoje darove v ta posebni namen odmenili, ako bodo vidili, da se fant v prid misiona odreja.

*) Društvo sv. Mohorja je vse slovenske domorodce, posebno društvenike in društvene odbornike povabilo, da naj bi svoje misli naznanili, kako bi se mógla želja prečastitiga Lavantinskiga škofa spolniti, ki so na znanje dali, da bi dobro in koristno bilo, ako bi vse sv. pismo v slovenskem jeziku v 2 ali saj 3 letih na svetlo prišlo, ker po dosedanem potu društvo tega ne more dognati in toliko tiskanih pol društvenikom na leto dati.

Iz Vipave 7. listop. M. — Veliko šole že imamo, pa le začasno. Dve učilnici bote v šolskem poslopji, dve pa v Hrovatinovi hiši, v kateri je bilo dosihmal okrajno poglavarstvo. Pomagavec bo služil 150 gld., zmed učnikov eden 250, eden 300, eden pa (duhoven) 150 gold. Kersanski nauk bo učil v 1. razredu gosp. Jan. Hofstetter, v 2. in 3. razredu pa gosp. Ign. Keržnik. Vodstvo so začasno prevzeli visokočastiti gospod dekan. V pondeljik bomo imeli slovesno peto mašo v srečno pričetje ravno ustanovljene velike šole.

Iz St.-Jerneja na Dolenskem 7. novembra. Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Draga Danica! ker nam žalostne novice smerti čast. gosp. misionarjev, ki so v srednji Afriki v Gospodu zaspali, oznanuješ, oznani tudi to svojim bravcam, da smo v Šent-Jernej včerej (6. nov.) žalostni spomin smerti po našem rajncem rojaku gosp. Martinu Dovjaku, bivšem misionarji v srednji Afriki, v tukajšni farni cerkvi, v kateri je bil l. 1821 sv. kerat prejel, slovesno obhajali. O poli 10 je 7 duhovnov velike bilje z žalostnim petjem opravljajo, potem je bila peta črna sv. maša, ki so jo gosp. kaplan J. Orešnik imeli. Cerkev je bila polna ljudi, posebno, ker je ta dan somen v Šent-Jernej bil; glas milih zvonov je tudi marsikteriga ptujca v cerkev prikalal. — Med s. mašo mertvaški oder v sredi cerkve ogledovaje, je marsikdo iz globočine svojiga serca zdihiel: O Bog! ohrani saj tiste svoje služabnike misionarje v razširjenje svete vere, kateri se še v srednji Afriki kaj divjih zamurčikov Kristusu pridobiti trudijo; kateri so pa že tam svoj tek dokončali, daj jim večni mir in pokoj!

Če bodo naš častiti rojak provikar gosp. Ignaci Knoblicher res, kakor nam časniki naznanujejo, prihodnje leto v Evropo srečno pripotvali, si bodo berž ko ne spet kej za mision gorečih duhovnov pridobili, in marsikteriga zmed svojih dragih prijatlov razveselili, posebno pa svojiga stariga očeta in svojo ljubo mater v Šent-Kocijanu, ktera je iz dolge bolezni spet vstala in se okrevala. Eniga pa zmed svojih nar mlajših bratov Lojzeta ne bodo gosp. Knoblicher več med živimi najdlí, tode namesto njega jim je Bog vnuka namestil, od Njih v Šent-Kocijanu omožene sestre Jozefe. Z Bogam! —

J. O. Lepstanski.

Premembe duhovščine.

V Ljubljanski škofiji. Za duhovniga pastirja v Terboje bo prišel gosp. Andrej Smole. Planinski podfajmster: gosp. Jan. Jelenec, kaplan v Radolici, je v Ljubljanske latinske šole za namestovavniga učnika poklican.

*) Glej Danico t. l. list 43 str. 184 Karobertovo svetinjo. Tudi to ni morebiti zgolj naključje, ampak kaj več. — Pis.